

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Capelle aan den IJssel-Middelwatering

10/01/2019
jaargang 97

nr **15**

Van 1965 tot 1971 wordt de dan nog ongedeelde gemeente van Capelle aan den IJssel gediend door ds. G.J. van den Noort. Met grote getrouwheid, bewogenheid en ijver oefent hij zijn ambt uit. Op 17 oktober 1970 legt hij de eerste steen voor het kerkgebouw 'Elim' aan de Merellaan. Later schrijft de kerkenraad over hem: 'Hij stond aan de wieg van onze gemeente 'Middelwatering', in welke nieuwe

wijk de gemeente snel groeide. Samen met zijn vrouw heeft hij zeer veel voor ons betekend en was hij de motor achter de plannen om een tweede kerkgebouw te stichten. Zijn prediking mocht velen tot eeuwige zegen zijn. De voltooiing van het nieuwe kerkgebouw heeft hij als eigen dominee niet mee mogen maken, daar de Heere hem in 1971 een ander arbeidsveld in Zeist toeschikte.'

De Ruiter tussen de mirten

Zacharia heeft acht nachtgezichten ontvangen, waar- schijnlijk in een nacht. Hij zag een Man, rijdende op een rood paard en achter Hem waren rode, bruine en witte paarden. Omdat Hij voorop reed, was deze Man de aanvoerder. Hij was gereed tot de strijd.

En Hij stond tussen de mirten, die in de diepte waren.

Zacharía 1:8b

ds. L. Blok,
Gorinchem

De kleur van Zijn paard is de bloed- kleur, hetgeen wil zeggen dat deze Ruiter rood is van Zijn eigen bloed, maar ook van dat van Zijn vijanden. Die achter Hem rijden, zijn mede in de strijd betrokken.

De Ruiter op het rode paard is Christus. Van Hem immers zegt de bruid in het Hooglied: 'Mijn Liefste is blank en rood; Hij draagt de banier boven tienduizend'. Hij is blank in Zijn onschuld, maar ook rood in de storting van Zijn dierbaar bloed. In de openbaring van Johannes is Hij de Ruiter, de Overwinnaar op het witte paard, Die de paarden van de pestilentie en de dood in Zijn hand heeft. Die Man begint dus met rood en eindigt met wit. Het was noodzakelijk met rood te beginnen. Hij moest op aarde onder het recht Gods doorgaan en

dat kostte bloed. Op geen andere wijze kon Gods kerk verlost worden. Hij werd daarom naar de profetie van Jesaja: rood aan Zijn gewaad.

In de diepte

Waar stond nu die Man op het rode paard? Tussen de mirten in de diepte. Mirten kent men in ons land niet, echter wel in het oosten. De mirt is een sierhees- ter met donkergroene, glanzende blade- ren. De witte bloesems verspreiden een aangename geur. Het kenmerk van deze mirt is nu dat de plant het beste tiert in de diepte, op lage vochtige plaatsen. Op hoge, droge berghellingen kan de mirt niet groeien.

Ook de mirten in het visioen staan in de diepte verscholen. Die plaats is voor haar de beste plaats. Immers, in de laagte, in de diepte, waar de waterstromen het volste zijn, groent, groeit en geurt de mirt. De mirt in de diepte. Zo ziet de profeet Za- charía Juda in de diepte.

Juda is de mirt gelijk; veracht, niet in tel bij de groten der aarde, bij de machtige wereldrijken. Wie let er nu op Gods Kerk, op Gods kind in de diepte? Wie telt haar ook vandaag? Wie besteedt aandacht aan haar? Wie vraagt naar haar? Wie komt tot haar? Niemand! Eén is er, Die Zich om haar bekommert. Haar welzijn gaat Hem ter harte. Die Ene is de Man op het rode paard, de Koning van Zijn gemeente. Waar knieën gebogen worden, waar als een onwaardige voor God in het stof wordt ge- bogen, waar de schuld beleden wordt voor de Heere, waar gehunkerd wordt naar een blijk van Gods ontferming, waar gedorst wordt naar de vrede met God, daar vloeien de wateren van Gods genade en vertroos- ting het rijkst.

Zijn nabijheid

In de diepte doet de Heere ervaren Wie Hij is en blijft in Zijn liefde, genade, ont- ferming en trouw. In de diepte wordt Zijn nabijheid gekend, zodat bij ogenblikken gezongen wordt:

*Wie Mij veracht,
God wou Mij niet verachten,
Noch oor noch oog
van Mijn verdrukking wenden;*

In dit nummer

4	Commentaar:
Een Bijbels
getuigenis	2	De Ruiter tussen de mirten
10	Een stem
uit het verleden	3	Het zien op Jezus in Zijn leven [2]
16	Met leedwezen
vertrokken	5	Leren lezen [2]
		6	100 jaar De Saambinder [2]
		7	Al deze woorden [2]
		8	Boeknieuws
		9	Jeugdtribiek
		10	Kerknieuws
		11	Berichten
		11	Kerkdiensten

Het zien op Jezus in Zijn leven [2]

*Maar heeft verhoord,
wanneer Ik uit d' ellenden
Riep naar omhoog.
(Psalm 22:12)*

Zacharia zag de Man staan op het rode paard tussen de mirten. De diepte is Zijn standplaats. Daar blijft Hij. De Kerk des Heeren in de diepte is nimmer alleen, ja, wordt nooit alleen gelaten. De grote Held uit Juda's stam is altijd bij haar en met haar. Hij heeft toch Zelf gezegd: 'Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld'. Hij bewaart, beschermt en zorgt voor het welzijn der mirten. Hij staat voor de groei en bloei in. Daarom is er bij de mirten door Hem de witte bloesem, de bloesem der oprechtheid.

*In de diepte doet de Heere
ervaren Wie Hij is en blijft
in Zijn liefde, genade,
ontferming en trouw.*

Door Hem verspreiden de mirten een aangename geur, namelijk de geur der ootmoed, de geur der liefde, de geur der zelfverloochening, ja, de geur van het zich op de Heere verlaten.

Herscheppende genade

Wat een wonder dat Hij er voor instaat dat de mirt mirt blijft. Welgelukzalig een mirt te zijn. Ze worden wel in de diepte geplaatst, maar zullen eenmaal bloeien in ongerepte schoonheid. Bent u reeds een mirt? De Heere laat ons de noodzakelijkheid en mogelijkheid door herscheppende genade nog prediken.

*'Voor een doorn
zal een dennenboom opgaan,
voor een distel
zal een mirtenboom opgaan;
en het zal de HEERE wezen
tot een naam,
en tot een eeuwig teken,
dat niet uitgeroeid zal worden.'*

Isaac Ambrosius

Van het begin des Evangelies (vervolg)

En Petrus, predikende voor Cornelius en zijn vrienden, heeft tot dezen gezegd dat het Woord of Evangelie 'verkondigd is door geheel Judea, beginnende van Galiléa, na den doop, welke Johannes gepredikt heeft' (Hand. 10:37). En zie maar hoe de woorden terstond op elkander volgen: 'Het begin des Evangelies van Jezus Christus, den Zone Gods. Gelijk geschreven is in de Profeten: Zie, Ik zend Mijn engel voor Uw aangezicht, die Uw weg voor U heen bereiden zal' (Mark. 1:1, 2)

Ik weet dat de bediening van Johannes zes maanden vóór Christus geweest is; maar dat evenwel nu het begin van het Evangelie geweest is, blijkt uit:

1) omdat de doop (die alleen onder de Joden gebruikt was om de Jodengenoten of heidenen in hun kerk aan te nemen) nu werd verkondigd en voorgesteld aan de Joden zelf, aanwijzende dat zij nu moesten ingaan en overgezet worden in een nieuwe belijdenis, en ook dat de heidenen en zij nu moesten verenigd worden tot één kerk en één lichaam.

En 2) blijkt het omdat de leer en de prediking van Johannes onderscheiden waren van de letterlijke leer van de wet, gelijk die door de Joden werd verstaan, want die roept om werken en de stipte vervulling: doe dit en leef. Maar Johannes riep om bekering, om vernieuwing des Geestes en om geloof in Hem, Die na hem kwam, ontzeggende alle rechtvaardigheid door de werken der wet, zodat hier nu een nieuwe hemel en een nieuwe aarde geschapen werd, een nieuw gebod werd gegeven, een nieuwe kerk gegrondvest, de rechtvaardigheid der werken tegengesproken en de leer van het geloof en van de bekering gevorderd en opgesteld.

Hierdoor heeft iemand aangemerkt dat de evangelist Lukas dit jaar op een bijzondere wijze aangewezen heeft: Het was het vijftiende jaar van de regering van de keizer Tibérius, in welke tijd (zegt hij) Pontius Pilatus stadhouder was over Judea, en Herodes een viervorst over Galiléa, en Filippus, zijn broeder, een viervorst over Ituréea en over het land Trachonitis, en Lysánias een viervorst over Abiléne, en Annas en Kajafas hogepriesters.

En toen, ja, toen is het Woord Gods geschied tot Johannes, de zoon van Zacharias, in de woestijn (Luk. 3:1, 2). Zie hoe nauwkeurig de evangelist te werk gaat, opdat zulk een merkwaardig jaar van het begin van het Evangelie nauwkeurig zou vastgesteld en aan de ganse wereld bekendgemaakt worden.

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Een Bijbels getuigenis

Zo'n anderhalf jaar geleden werd in de Verenigde Staten door behoudende theologen een verklaring opgesteld waarin homoseksuele relaties en de snel veld winnende genderideologie uitdrukkelijk werden afgewezen. Naar de plaats Nashville waar de verklaring tot stand kwam, wordt het de Nashvilleverklaring genoemd.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Inmiddels zet een aantal Nederlandse predikanten, waaronder de hersteld hervormde dr. P. de Vries, zich in om die verklaring ook in ons land bekendheid te geven. Predikanten worden opgeroepen om daarmee hun instemming te betuigen.

Scheppingsordeningen

Het gaat hier inderdaad om belangrijke zaken. Dat God de mens schiep als man en vrouw en het monogame huwelijk heeft ingesteld, zijn fundamentele ordeningen voor het menselijk leven. We spreken hier van scheppingsordeningen. Dat daar tegenwoordig in woord en daad radicaal tegenin gegaan wordt, is een ernstige zaak. Nog ernstiger is het dat dat in veel kerken gedoogd of zelfs aangeprezen wordt. Toen rond de eeuwwisseling het homohuwelijk voorgesteld werd, wees het grootste deel van de CDA-fractie dat af. Nu is er in de Tweede Kamerfractie van het CDA misschien nog één die daar tegen is. De ChristenUnie is altijd nog een stuk christelijker dan het CDA, maar eind november stemde op het partijcongres van de ChristenUnie een kwart van de afgevaardigden voor een amendement om de beschermwaardigheid van het homohuwelijk in de nieuwe beginselverklaring duidelijk te onderstrepen.

Dat de mensheid opgedeeld kan worden in mannen en vrouwen was eeuwenlang een vanzelfsprekendheid. Nog steeds vindt in allerlei demografische overzichten zo'n uitsplitsing plaats. Thans vindt een aantal mensen het echter een ondraaglijke aantasting van hun vrijheid als zonder hun

Dat God de mens schiep als man en vrouw en het monogame huwelijk heeft ingesteld, zijn fundamentele ordeningen voor het menselijk leven. We spreken hier van scheppingsordeningen.

inbreng door de natuur (door God!) bepaald zou worden wat ze zijn. Ze willen zelf uitmaken of ze man of vrouw zijn of iets daar tussenin.

Onderscheid

Dat God de mens schiep als man en vrouw wordt hiermee ontkend of in hoge mate gerelativeerd. Dat is geen geringe zaak. Het gaat hier om een wezenlijke tweedeling die God in de schepping heeft gelegd. Die heeft allerlei consequenties. Dat onder ons vastgehouden wordt aan het onderscheid tussen man en vrouw in kleding en haardracht is niet zo maar een verouderde traditie, waarbij men zich hooguit op een losse Bijbeltekst kan beroepen. Dat raakt wel degelijk de scheppingsorde. De jongste ontwikkelingen op dit gebied maken dat opnieuw duidelijk. Dat in de Nashvilleverklaring scherp stelling genomen wordt tegen homoseksualiteit en de hedendaagse genderideologie is dan ook een goede zaak. Het is daarom opmerkelijk dat twee hoogleraren van de Apeldoornse universiteit, prof. M.J. Kater

en prof. A. Huijgen, onlangs in het RD negatief reageerden op deze verklaring. Ze misten de nodige pastorale gevoeligheid en de verklaring getuigde volgens hen niet van ootmoed. Dat zou alleen maar tot brokken leiden.

De Nashvilleverklaring is inderdaad stevig geformuleerd. Men zoekt het niet in verhullende bewoordingen. Maar dat doet de Bijbel ook niet als het om de zonde gaat. De opstellers volgen het model van de Dordtse Leerregels. Na een uitspraak waarin men zijn standpunt verwoordt, volgt een passage waarin duidelijk wordt gemaakt wat men afwijst. Nu heb je, ook als je een boek, een artikel of een verklaring met grote instemming leest, toch wel eens dat je denkt: eigenlijk had dit beter wat anders geformuleerd kunnen worden, of: dit is wel waar, maar hier zou nog wel wat bij gezegd moeten worden. Dat hoeft de hartelijke instemming met de hoofdlijn niet onderuit te halen. Zo zeker ook bij de Nashvilleverklaring. In de Nederlandse versie is overigens een passage toegevoegd over de blijvende zondigheid van de mens. Die notie ontbrak in de oorspronkelijke tekst.

Sjibbolet

De beide christelijke gereformeerde hoogleraren vrezen dat er door de lopende actie voor het ondertekenen van de Nashvilleverklaring in christelijk Nederland een sjibbolet bijkomt. Ze zullen daarbij ook wel aan hun eigen kerk gedacht hebben. Een niet te verwaarlozen minderheid in de Christelijke Gereformeerde Kerken zit immers ook wat deze onderwerpen betreft op de moderne lijn. Het afwijzende synodebesluit over homoseksuele relaties stuitte daar op veel verzet. Een bezwaar van de beide hoogleraren is ook dat, terwijl het vroeger in theologische discussies ging over Christus en de genadeleer, nu ethische stellingnames centraal staan. Dat is echter een gevolg van de ontkerstening van onze cultuur. In de tijd van de Reformatie was er nog een grote mate van overeenstemming over de thema's die in de Nashvilleverklaring aan de orde komen.

De levenswandel is trouwens niet zonder betekenis. Want 'noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven' (1 Kor. 6:10).

'Zoekt in het boek des HEEREN en leest'.

Jesaja 34:16a

UITGEVER **JEUGDWERKADVISEUR** PREDIKANT ONDERWIJZER JONGERE

Wat heeft onze Schepper ons een bijzondere gave gegeven. Wij zijn in staat om onze gedachten en gevoelens onder woorden te brengen. Taal is het 'voertuig' van onze gedachten. Dieren kunnen dit niet.

J. Kriekaard,
Oud-Beijerland
jeugdwerkadviseur
JBGG

zijn het niet meer woorden die je leest, maar je voelt aan alles: 'Dat gaat over mij!' Zie je, zo leest Gods Woord jou. Wat een wonder als je dan in de Bijbel leest, wat je in het hart voelt. David zingt daarvan: 'Uw woord kan mij, ofschoon ik alles mis, door zijnen smaak, én hart, én zinnen strelen' (Ps. 119:84 ber.).

Jesaja spoort het volk aan om te lezen, ja, én te zoeken. 'Zoekt in het boek des Heeren en leest' (Jes. 34:16a). Zoekend lezen. Onderzoekend lezen. Daartoe roept de Zaligmaler Zelf ons op: 'Onderzoek de Schriften...' (Joh 5:39). Doe jij dat ook? Vind je dat soms moeilijk? Onthoudt, het is het middel, de wijze waarop de Heere wil werken in jouw hart.

Weet je wat nu het wonderlijk is van hoe de Heere werken wil door het lezen van Zijn Woord? Dat Zijn Woord, de Bijbel, jou gaat lezen.

En weet je wat nu zo wonderlijk is? Dat de Heere, in de wijze waarop Hij Zich wil openbaren aan ons als mensen, kiest voor... taal. Al op de eerste bladzijde van de Bijbel lezen we: 'En God zeide' (Gen.1:3). En weet je, ál de woorden die God spreekt, zijn in Christus vervuld. Johannes schrijft erover: 'In den beginne was het Woord. En het Woord was bij God, en het Woord was God' (Joh.1:1). De Heere Jezus is het uitgedrukte beeld van God. Met andere woorden, in Hem en door Hem is God te leren kennen. Misschien is dit wel een moeilijke zin voor je. Je zou het kunnen vergelijken met een zegelring. Als een koning in vroeger tijden zijn zegel drukte in de zachte was, kon je daarin als het ware de koning zien. Nou, omdat Jezus het Woord genoemd wordt, en de hele Bijbel om Hem gaat, vraagt dit van ons om Zijn Woord te 'leren' lezen. Doe jij dat ook?

Lezen in dat Woord

Om goed Engels te leren is het nodig dat je jezelf oefent in het lezen en luisteren van de taal. Je gaat woorden herkennen en je vergroot je woordenschat. Nu, om Gods Woord te leren lezen is het van groot belang om te jezelf óók te oefenen

in het lezen. Leer biddend te lezen uit Gods Woord. Stel jezelf vragen tijdens het lezen van het Woord. Wat bedoelt de Heere mij te zeggen? Wat zegt dit gedeelte over de Heere?

Lezen is zo ontzettend belangrijk! Immers, als God nu zó diep afdaalt dat Hij de taal van mensen spreekt, zouden wij dan niet biddend lezen of wij Zijn taal mogen leren begrijpen, zodat wij Hem kunnen leren kennen?

Oefen jezelf in het lezen van taal. Het is goed om kranten of goede artikelen te lezen om zo je taalvaardigheid te oefenen. Het is echter beter om eens boeken te lezen die voor jou geschreven zijn, die gaan over hoe de Heere werken wil.

Zoek gericht naar boeken die spreken over jouw vragen. Er is veel geschreven, veel beschikbaar.

Gelezen worden door het Woord

Weet je wat nu het wonderlijke is van hoe de Heere werken wil door het lezen van Zijn Woord? Dat Zijn Woord, de Bijbel, jou gaat lezen. Dan gaat Gods Woord jouw leven uitleggen. Ken je dat?

Je leest over Manasse in de gevangenis, of over die tollenaar, Zachéüs. En ineens

Wil je me geloven dat het lezen in de Bijbel zoveel vreugde en blijdschap geeft. Wat kan de Heere soms 'dichtbij' komen als je Zijn woorden lezen mag. Of nee, als je Hem mag lezen in het Woord. Begrijp je me? Kom, jongelui, pak je Bijbel eens wat meer. Lees maar korte stukjes en buig je knieën. Vraag of de Heere je deze taal wil leren. Het is een liefdestaal. En vraag de Heere of je Hem in Zijn woord mag leren kennen.

Bart en Kees

Vanaf het eerste nummer van De Saambinder in 1919 tot zijn overlijden in 1935 heeft ds. G. van Reenen zijn medewerking verleend. De samenspraken van Bart en Kees werden een begrip. En dat zijn ze nog steeds. Ze zijn later in boekvorm verschenen en aan veel tweedehands exemplaren is te zien dat ze niet zomaar in een boekenkast hebben gestaan, maar dat ze gelezen zijn.

A. Bel, Vlaardingen

Ds. G. van Reenen

Ds. Van Reenen is glasschilder geweest. Er werd wel van hem gezegd dat hij ook schilderde met woorden. Dat is in zijn preken, maar ook in de samenspraken te merken. Hij beijverde zich ook om zo eenvoudig mogelijk te zijn. Tegen zijn dochter Bets zei hij weleens: 'Verstandige mensen begrijpen het toch wel, maar ook eenvoudige mensen moeten het kunnen begrijpen.'

Bart en Kees worden echt getekend als twee verschillende mensen, met verschillende karakters en verschillend temperament. Kees draaft nog weleens door en het is Bart die geestelijk onderwijst. Maar soms is het Kees die een verrassend antwoord geeft.

Mara's en Elims

In de eerste jaargang staan acht samenspraken over verschillende onderwerpen, maar in juli 1920 werd een begin gemaakt met de samenspraken over de woestijnreis der kinderen Israëls. Hierin worden de ondervindingen van Gods kinderen tijdens hun reis door de woestijn van dit leven op treffende wijze getekend, de Mara's en de Elims. In 1924 stond de laatste aflevering in De Saambinder, waarna ds. Van Reenen nog een zestal samenspraken over andere onderwerpen schreef. Enkele werden zelfs in het Engels vertaald. 'Bert and Case', zo heten Bart en Kees in "Israel's Wilderness Journey" en in "Thirteen Dialogues About the Parables" en in "Twenty-Three Dialogues About the Beautitudes" (samenspraken over gelijkenissen en de Zaligsprekingen).

Een verborgen kruis

Toen ds. Van Reenen begon met schrijven, was hij al zo'n twintig jaar predikant. Hij had wel een zwakke gezondheid, maar hij was toch altijd wel in staat geweest zijn werk te doen. Maar in 1921 (hij was toen 57 jaar oud) kreeg hij ernstige gezondheidsklachten. In 1923 moest hij zijn ambtswerk in de gemeente Giessendam neerleggen. Als emerituspredikant vestigde hij zich in Zeist, zijn eerste gemeente.

Tegen zijn dochter Bets zei hij weleens: 'Verstandige mensen begrijpen het toch wel, maar ook eenvoudige mensen moeten het kunnen begrijpen.'

Met inspanning van alle krachten begon hij nu preken te schrijven en ook vervolgde hij de samenspraken van Bart en Kees. Soms kon hij niet langer dan vijf minuten achter elkaar werken, dan zakte hij uitgeput achterover in zijn stoel om het even later weer te proberen. Soms was hij zelfs niet bij machte om ook maar één letter op papier te krijgen. Zijn zoon Anthon moest dan opschrijven wat ds. Van Reenen dicteerde. Vaak had hij ontzettende maagpijnen; hij had veel last van maagzweren. Dikwijls was hij duizelig, waarbij nog kwam dat hij door verschrikkelijke angstzenuwen geplaagd werd. Negentien jaar lang werd hij aangevallen door een engel des satans, die hem met vuisten sloeg.

Eens werd hij bijzonder vertroost onder een preek van ds. J. Fraanje over Maleáchi 3:3: 'En Hij zal ze doorlouteren als goud en als zilver'. Ds. Fraanje wees toen op ds. Van Reenen, en zei: 'Die man zou er u veel meer van kunnen zeggen, want die heeft het doorleefd'. Op een wonderlijke wijze heeft de Heere hem verlost van dat verborgen kruis, zoals hij dat zelf noemde.

Alleen Gode de eer!

In augustus 1935 voelde ds. Van Reenen zijn einde naderen. Op ontroerende wijze nam hij afscheid van de lezers van

De Saambinder. 'En zo moeten we onze samenspraken, door Gods goedheid en genade, beëindigen. Ik voel dat de tijd van mijn ontbinding nabij is. Mijn Bruidegom komt om mij af te halen. Psalm 43 vers 4 (berijmd). Voor wat ik mocht doen, dank ik Gods genade, Die mij bekwaamde tot die arbeid, in mijn zwakheid. Ik mocht 124 leerredenen schrijven en ongeveer 700 kolommen druks in De Saambinder! En dat door zo'n ongeleerde, zwakke man. Alleen Gode de eer! Hij zegene wat van Hem is, en doe verzoening over het mijne. Dat zij zo!'

Voordat het volgende nummer van De Saambinder verscheen, was ds. Van Reenen overleden. Ds. Kersten schreef: 'In de vroege morgen van de derde september heeft het de Heere behaagd Zijn oude dienstknecht, ds. Gijsbertus van Reenen, emeritus predikant der Gereformeerde Gemeenten, te Leiden, uit de bange strijd van dit leven te voeren tot de eeuwige triumpf der volmaakte zaligheid en hem de kroon te geven, die Hij Zijn getrouwe dienstknechten heeft weggelegd'.

(wordt vervolgd)

RUBRIEK AL DEZE WOORDEN [2]

Waarom sprak God...?

TIEN GEBODEN VOOR ONS

Hoe zal een mens wéten wat zijn plichten zijn ten opzichte van zijn Schepper, Die ook zijn Rechter is geworden? In de Tien Geboden horen we hoe God gehoorzaamheid verlangt aan Zijn geopenbaarde wil. Hij spreekt Zijn wil vanaf de Sinai Zelf uit. Maar hoe was dit daarvóór?

Bij de goede schepping van Adam hoorde dat hij heel goed wist wat Gods wil was: wat Zijn rechten zijn, hoe Hij aan Zijn eer komt. Dit was ons innerlijk ingeschapen. Het was ons leven en vermaak om hieraan te voldoen. Dat wisten we, konden we en wilden we. Ons ademen was als het ware om Gods wil te doen, Hem lief te hebben en te gehoorzamen. Echter, aan de hand van een concreet proefgebod is dit zo wezenlijk anders geworden: eigen wil doen, eigen zin volgen, gericht op onszelf en op de aarde, in plaats van op God en op de hemel. Van kinderen der gehoorzaamheid zijn we kinderen der óngehoorzaamheid geworden; niet anders willen noch kunnen dan tégen Gods wil ingaan. De kennis van God en Zijn gebod zijn we kwijtgeraakt. Al bleven er 'kleine overblijfselen' (NGB, art. 14) over. Die kleine overblijfselen zorgden voor een spre-

kend geweten en ook voor de overlevering van ouder op kind van 'enige kennis van God... van wat betamelijk en onbetamelijk is... en enige betrachting tot de deugd en tot uiterlijke tucht...' (DL 3/4, 4).

Dus, totaal onkundig was/is het mensdom niet, als het gaat om Gods wil. Zeker niet in de kring(en) waar de Heere wordt gevreesd. Maar in de loop van de jaren is de móndelinge overlevering niet de meest betrouwbare gebleken. En nog een moeilijke factor: het heidendom ontwikkelt zich ook. Zeer sterk zelfs, toen en nu. In Romeinen 1:18-32 wordt ons duidelijk hoe dit vervreemdingsproces zich ontwikkelt: het besef van goed en kwaad wordt steeds verder verduisterd. Het wordt 'in ongerechtigheid ten onder gehouden' (vers 18). Die kennis is te vergelijken met een bal die je in het water verder naar beneden wil drukken; die wil echter steeds naar boven. Maar wij blijven met alle kracht toch maar proberen: naar beneden. Dat zijn de heidense praktijken! Met alle gevolgen van dien: met name afgoderij (vers 23) en zedeloosheid (vers 24) in allerlei vormen. Om maar van de hele rij zonden, genoemd in de verzen 29 tot 32, te zwijgen. Zo ontwikkelt zich dat in een samenleving en in een mensenleven... Deze (langzame) vervreemding wil de Heere echter beslist niet. Dáárom 'sprak God al deze woorden'.

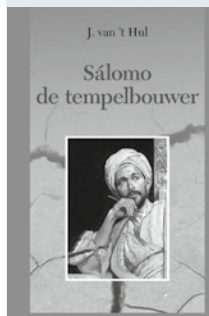
In ongeveer 1445 voor Christus breekt er een bijzonder ogenblik aan in de heilsgeschiedenis. Nu blijkt daar bij de Sinai Gods oneindige goedheid en wijsheid. Juist aan deze plaats heeft Hij Zijn Verbondsnaam bekend gemaakt aan Mozes. De naam die verleden, heden en toekomst verbindt. Dit is de naam, waarmee God bekendmaakt dat Hij trouw is aan Zijn eer en verbond. Zijn onveranderlijke rechten en verbondstrouw wil Hij binnen déze kring (gaan) openbaren. Daarom deze woorden van Zijn rechten en deugden. Met daarbij straks ook de dienst der verzoening, de tabernakeldienst, die als 'het heiligdom van de Sinai' daar wordt ingesteld. Opdat zonde én genade zullen worden bekendgemaakt aan dit slavenvolk. Zondeslaven, net als wij. Aan zulken wordt het genadeverbond 'bediend'. Zij moeten goed weten wat zonde is, opdat ze ook zullen mogen weten wat genade is.

Dát is Gods uitdrukkelijke bedoeling. Daarom wil Hij dit door middel van Zijn eigen stem laten horen. Van *buitenaf* wordt ons dit nu dus bekendgemaakt. Want van binnenuit is die 'stem' niet betrouwbaar; komt het eigenlijk niet meer...

Dus, waarom laat de Heere jou elke zondagmorgen 'al deze woorden' horen? Welke bedoeling heeft Hij daarmee in jouw persoonlijk leven?

v. A.

Boekennieuws

"Sálomo, de tempelbouwer",
J. van 't Hul;
uitg. gebr. Koster,
Barneveld;
151 pag.; € 15,90.

Sálomo, de tempelbouwer

Er zijn heel wat preken series en Bijbellezingen op de markt over het leven van de man naar Gods hart, David. Echter over de vredevorst Sálomo is veel minder geschreven. Onze broeder J. van 't Hul, ouderling uit Beekbergen, geeft leerzaam onderwijs in zijn nieuwste boek: "Sálomo, de tempelbouwer". Hij schetst met duidelijke pen en vaste lijn het leven van de zoon van David en Bathséba. Puttend vanuit 'wat ons overgeleverd is' vloeiend de woorden uit zijn pen. Citaten van o.a. Calvijn, Henry, Dächsel, Spurgeon en de Korte Verklaring geven aan, dat er 'naarstig onderzocht' is. Wat kunnen we veel leren van Sálomo's leven. Ook ter waarschuwing.

Was Sálomo nu een kind van God? Die vraag stellen onze jongeren vaak op de catechisatie. Zijn naam staat toch niet in Hebréeën 11? Paulus spreekt in de geloofsgalerij wel over vader David en dan ineens over Samuël. Sálomo ontbreekt. Sálomo, die zich te buiten ging aan vrouwen en afgoderij. Is hij in zijn zonden gestorven? Ik citeer onze broeder: 'Sálomo heeft volgens Henry zijn bekering bekendgemaakt in het boek van de Prediker, dat hij volgens hem waarschijnlijk schreef in het laatst van zijn leven. In het boek Prediker heeft Sálomo -volgens Henry- zijn dwaasheid bekend en bitter betreurd (...). Sálomo is wel gevallen, diep gevallen zelfs, maar is niet weggeworpen'.

Van 't Hul sluit nauw aan bij Henry en zegt: 'De Heere laat niet va-

ren wat Zijn hand begon. Wie eens door de hoge God 'Jedid-Jah' is genoemd, wie door Hem beschouwd is als een beminde des Heeren, kan niet meer verloren gaan. Misschien is Sálomo in het donker afgereisd, is hij met de nachtschuit vertrokken. Maar Gods onbezweken trouw zal nooit zijn val gedogen'. En verder schrijft hij: 'Sálomo was een type van Christus, de Vredevorst 'Meer dan Sálomo is hier'. Dat is duidelijke taal.

We bevelen dit boek ook van harte aan, zeker bij onze jongeren. Onze broeder heeft namelijk de gaven om in een boeiende verteltrant, met een duidelijke uitleg, lijnen te trekken naar het leven van alle dag. Dat we door het lezen van dit boekje net als Scheba's koningin op zoek mochten gaan naar de rijkdom, wijsheid en macht van de meerdere Sálomo.

ds. S.W. Janse, Rijssen-Zuid

"Uw goede Geest. Over de Heilige Geest en Zijn werk",
ds. D.W. Tuinier;
uitg. Den Hertog,
Houten;
111 pag., € 12,90.

Uw goede Geest. Over de Heilige Geest en Zijn werk

'Elke zondag horen we uit de Apostolische Geloofsbelijdenis: 'Ik geloof in de Heilige Geest'. Er is doorgaans maar weinig of geen zicht op de Persoon en het werk van de Geest'. Met deze terechte opmerking begint het Voorwoord van het boekje "Uw goede Geest". Het is voor onze broeder uit Kampen de aanleiding geweest om vooral onze jongeren daarin toe te rusten en te onderwijzen.

In 25 hoofdstukken belicht de auteur kort en kernachtig een aantal aspecten van de Persoon en het werk van de Heilige Geest. Op basis van Bijbelse gegevens en soms praktische en herkenbare voorbeelden wordt steeds de persoonlijke spits naar het hart gemaakt. Ieder hoofdstuk wordt vervolgens afgesloten met enkele gespreksvragen. Deze opzet maakt het boekje geschikt om het persoonlijk te gebruiken door bijvoorbeeld elke dag een hoofdstuk te lezen en daarover aan de hand van de vragen verder over na te denken. Het is echter ook goed te gebruiken in verenigingsverband.

Voor beide doeleinden zou het waardevol zijn om daarbij dan ook het in 2014 van de hand van ds. Tuinier verschenen boekje "Leven als christen. Negen vruchten van de Geest" ter hand te nemen. Dit laatste boekje is wel wat anders van opzet, maar in hun onderlinge samenhang worden er vele goede en mooie dingen aangereikt over de Persoon en het werk van de Geest. De achterkant meldt dat het geschikt is voor lezers vanaf 18 jaar. En inderdaad: met name geschreven voor jongeren en nuttig voor iedereen.

ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn

Broodnodig

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Jullie kennen die beelden wel: sterk ondervoede mensen. Ouderen, jongeren, heel kleine kinderen. Ze missen iedere dag het hoogstnodige om te kunnen leven. Hartverscheurend om te zien.

Jullie kennen misschien niet de getallen die horen bij onze voedselverspilling. Alleen in Nederland wordt er per jaar gemiddeld 41 kilo per persoon aan eten weggegooid. Wat een bizar getal. En om nog een getal te noemen: per dag worden er in Nederland 400.000 broden weggegooid. Dat zijn ruim 10 miljoen boterhammen. Verschrikkelijk. Laat deze getallen even op je inwerken. Als vanzelf betekenen deze getallen

ook iets voor onze levenshouding. Hoe verkeerd is het als jij bijvoorbeeld in de pauze op school je eigen brood weggooit om vervolgens iets bij de supermarkt of in de kantine te kopen. Al het eten, ook je dagelijks brood, is een gave die God jou geeft. Hoe kun je de Heere iedere dag bidden om dagelijks brood als je er zo mee omgaat?

De Bijbel gebruikt brood ook als een beeld voor geestelijk voedsel. De Heere Jezus heeft dit beeld Zelf gebruikt in Johannes 6. Hij is in Kapernaüm. Hij spreekt tot de mensen over het manna dat in de woestijn gegeten werd door het volk Israël. Brood uit de hemel. Dat beeld kenden de Joden wel. Iedere dag weer opnieuw moest het volk het manna rapen. Iedere dag was er weer nieuwe voorraad nodig.

Vanuit dit beeld trekt Jezus de lijn door naar Zichzelf: Ik ben veel meer dan het manna. Ik ben het ware Brood dat uit de hemel neerdaalt en waarmee Ik hongrigen mildelijk voedt (Ps. 146). Als de wereld geen vervulling geeft, je hongert naar de gerechtigheid, dan is er in Hem vervulling van je honger te krijgen. Dat is broodnodig. Dan heb je hét Brood nodig!

vervolgverhaal

53

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Als Palko het toch niet helemaal begrepen heeft, gaat vader Malina de geschiedenis vertellen van de Israëlieten in Egypte.

'Toen de Heere Zijn engel zond om alle eerstgeborenen te doden, heeft Hij de Israëlieten een middel gegeven om in leven te blijven. Dat middel was een lam, dat een jaar oud was. Een lam waaraan geen enkel gebrek was. Het mocht niet kreupel zijn of blind. Het moest het alerbeste zijn wat er was in de kudde. Dat lam moest sterven, en zijn bloed moest gestreken worden aan de bovenkant en de zijposten van de deuren van de Israëlieten. Als nu de engel het bloed zag, ging hij voorbij en doodde niemand in dat huis. Maar als er geen bloed was, dan...! Kijk, hier staat het: 'Want ook ons Pascha is

voor ons geslacht, namelijk Christus.' 'Ziet het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt'.

Begrijp je het nu, Palko? Wij moeten allemaal sterven, omdat wij gezondigd hebben. Maar de Heere Jezus stierf en wordt daarom ook wel ons Pascha, ons Paaslam genoemd'.

Palko verbergt zijn gezicht in zijn handen. 'Lieve Heere Jezus', snikt hij, 'nu begrijp ik pas waarom Uw Vader geen antwoord gaf, toen U riep: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten!' Het was omdat U sterven moest voor onze zonden,

zoals het lam stierf voor de Israëlieten. Nu begrijp ik ook waarom U en U alleen de macht hebt de zonden te vergeven'. Als Palko weer opkijkt, is zijn grote vriend verdwenen. Opengeslagen bij Johannes 3 ligt het Boek naast de rots in het gras.

Vanaf die dag schijnt de priester meer dan ooit in beslag genomen te worden door zijn overdenkingen en gebed. Het gebeurt als Palko midden in de nacht wakker wordt, dat hij licht ziet branden in de kamer van de priester. Als hij eens voorzichtig om het hoekje van de deur kijkt, ziet hij hem op zijn knieën liggen.

Een stem uit het verleden

*Ik ben de Alfa en de Omega,
de Eerste en de Laatste.*

Openbaring 1:11

Het oude jaar met al zijn wederwaardigheden, met verrassingen en teleurstellingen, vreugde en verdriet, maar ook met al zijn schuld, zonde en tekort, ligt weer achter ons. Het behoort weer tot het verleden. Dat jaar komt nooit meer terug dan alleen in de dag der eeuwigheid.

Dan zal het een persoonlijke vraag voor ons zijn: hoe zal dat jaar dan terugkomen? Tot onze blijdschap of tot onze veroordeling? Voor de meeste mensen heeft de jaarwisseling gedachteloos plaatsgehad. De verwisseling van oud in nieuw jaar heeft plaatsgevonden in brood-dronkenheid, in allerlei ijdel vermaak,

in allerlei dwaasheid, in eten en drinken, zot geklap, en zoveel meer waar de tijd mee doorgebracht wordt, om gedachten van dood en eeuwigheid te onderdrukken, als er nog iets van in de consciëntie is overgebleven.

De grote massa weet helaas niet meer wat hemel en hel betekent. En onder de belijders van de waarheid wordt alles zo materialistisch, dat de gewoonten van de wereld gevolgd worden. De harten verharder meer en meer, en in zelfvoldaanheid stapten men van het ene jaar in het andere, zonder meer te beseffen dat zonder wedergeboorte niemand het Koninkrijk Gods zal ingaan. Het is om bang van te worden als

wij enigszins mogen indenken de ernst van de toestand waarin wij ons bevinden met onze gezinnen en met de kerken. En toch, hoe nachtelijk donker het is en steeds meer wordt onder het oordeel van de Goddelijke verlatingen en verbergingen van Zijn aangezicht, vanwege onze zonden en grote schuld: er zal tot aan het einde van de wereld nog een overblijfsel zijn naar de verkiezing der genade. Nee, daar zullen wij niet voor zorgen, maar daar zorgt God Zelf voor naar Zijn eeuwige raad en voornemen, en uit de ingewanden van Zijn Goddelijke barmhartigheden en ontfermingen in Christus Jezus.

ds. W.C. Lamain

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Den Haag – Scheveningen,
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
voor Grand Rapids-Covell Avenue (Michigan, VS),
ds. H.A. van Zetten te Benthuisen;
voor 's-Gravenpolder en Goes,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
voor Houten,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
voor Kapelle-Biezeling en Vlissingen,
ds. W.A. Zondag te Woerden;
voor Krabbendijke,
ds. B. Labee te Veenendaal;
voor Kruiningen,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
voor Naaldwijk,
ds. G.J.N. Moens te Lisse; voor Nijkerk,
ds. A.J. de Waard te Nieuwdorp;

BERICHT VAN DS. J. MIJNDERS

Geliefde gemeenten,

De Heere gaf mij na mijn emeritaat in 1991 nog vele malen naar de lust van mijn hart in de gemeenten te mogen voorgaan. De leeftijd steeg, namelijk 97 jaar, de krachten namen echter vooral de laatste tijd steeds meer en meer af. Gods Woord zegt dat alles hier zijn bestemde tijd heeft. Dit betreft ook de prediking door Zijn knechten. Na de laatste keer in de gemeente van mijn woonplaats Barendrecht - op 2 december- en nog een keer in Ridderkerk -op 16 december- te zijn voorgedaan, sprak de Heere: 'Het is genoeg'. Na veel strijd moet ik nu niet, maar mag ik thans het voorgaan in het midden van de gemeenten, na bijna vijftig jaar overgeven in de handen van mijn grote Zender. Mijn bede is of de Heere al het tekort dat erin is geweest, genadig wil verzoenen. Maar hetgeen van Hem was, wil bekronen en achtervolgen met Zijn zegen. Hij schenke u allen, in het bijzonder wat uw persoonlijk leven aangaat, uit Zijn volheid genade voor genade te mogen ontvangen.

Ontvang een hartelijke groet, van uw heilzoekende emeritus predikant, ds. J. Mijnders

Voor Nijkerk,
ds. A.J. de Waard te Nieuwdorp;
voor Ooltgensplaat,
ds. G. van Manen te Elspeet;
voor Sioux Falls (South Dakota, VS),
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
voor Stolwijk,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

AANGEPASTE KERKDIENT

Op zaterdag 19 januari wordt er een aangepaste kerkdienst voor mensen met een beperking gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Nieuwe Tonge. Ds. G. Pater hoopt hierin voor te gaan. De dienst begint om 14.30 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

Berichten

NIEUWJAARSZANG IN HASSELT

In de Grote Kerk in Hasselt wordt zaterdag 19 januari de traditionele nieuwjaarszangavond gehouden, met mannenkoor Jeduthun en jong gemengd koor Laudate Deum. Ds. D.W. Tuinier verzorgt de opening en de sluiting en vertelt een verhaal voor de kinderen. De collecte is voor de Eliëzer- en Obadjaschool te Zwolle. Aanvang 19.00 uur. Kaarten met korting te bestellen via www.naarhetconcert.nl.

NIEUWE OPZET CURSUS KERKELIJK ORGELSPEL VOGG

De Cursus Kerkelijk Orgelspel (CKO) van de Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten (VOGG) kent met ingang van 2019 een nieuwe opzet. De CKO, die vroeger per cursusjaar tien zaterdagochtenden besloeg, is nu opgedeeld in verschillende modules. Elke module omvat vier zaterdagochtenden per cursusjaar. De modules zijn

te volgen in de regio Rotterdam (Bethelkerk, Rotterdam-Zuidwijk) en de regio Amersfoort. De cursusmodules zijn koraalspel, orgelgebruik, muziekgeschiedenis en praktische muziektheorie. De eerste CKO in nieuwe opzet wordt gegeven op de zaterdagen 16 februari, 9 maart, 30 maart en 13 april in Rotterdam. De kosten bedragen € 140,- voor leden en € 160,- voor niet-leden. Meer informatie en aanmelden: cursusleider Henk C. de Gelder, e-mail cko@kerkenmuziek.nl, tel. 0186-692088.

DOVENDIENST TE GOUDA

Op zaterdag 12 januari hoopt ds. G.W.S. Mulder voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Nieuwe Gouwe, Oostzijde 2b en begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

JOHN BUNYAN

Kerkdiensten

ZONDAG 13 JANUARI 2019

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 16.00 uur ds. M. Joosse; Aalst 14.30 uur ds. E. Bakker; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 18.30 uur ds. M.H. Schot; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 15.45 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur stud. P.C. Vlot; Bodegraven 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. A. Verschuure; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van

Boven; Den Haag-Scheveningen 16.30 uur ds. J. Driessen; Deventer 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Dordrecht 10.00 uur ds. J. Schipper en 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; Eindhoven 10.00 uur ds. B. Labee en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. F. Mulder; Enter 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. C. van Krimpen; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Herkingen

10.00 en 18.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoofddorp 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 16.30 uur ds. W. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. M.H. Schot; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 16.30 uur ds. C. Harinck; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leiderdorp 16.30 uur ds. W. Silfhout; Lelystad 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. D. de Wit; Middelharnis 14.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Moerkapelle 9.30 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Naaldwijk 16.00 uur ds. J. Schipper; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur

ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. W. Mouw; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. B. Labee; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Oosterland 18.30 uur ds. S. Maljaars; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. J. de Kok; Opheusden 10.00 (H.D.) en 17.30 uur ds. G. Pater; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. W. Mouw; Oudemirdum 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poortugaal 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Poortvliet 14.30 uur ds. M. Blok; Puttershoek 15.30 uur ds. B. Labee; Ridderkerk 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 16.00 uur stud. P.C. Vlot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder 9.30 uur ds. W. Silfhout en 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Sint Annaland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sliedrecht 11.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 19.00 uur ds. H. Brons; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 15.30 uur ds.

C.J. Meeuse; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Joosse; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi.

DINSDAG 15 JANUARI 2019

Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Lisse 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 19.30 uur ds. W. Visscher; Oosterland 19.30 uur ds. C. van Krimpen.

WOENSDAG 16 JANUARI 2019

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Berkenwoude 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Hoofddorp 19.45 uur ds. J.J. van Ekeveld; Hoogeveen 19.30 uur ds. J. van Laar; Leerdam 19.30 uur ds. E. Bakker; Meeuwen 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Nijkerk 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Poederloijen 19.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Poortugaal 19.30 uur ds. W. Mouw; Poortvliet 19.30 uur ds. D. de Wit; Rheden 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Soest 19.30 uur ds. M. Karens; Stolwijk 19.30 uur ds. L. Blok; Uddel 19.30 uur ds. G. van Manen.

DONDERDAG 17 JANUARI 2019

Aalburg 19.30 uur ds. J. Schipper; Aalst 19.30 uur ds. A. Schreuder; Alblasterdam 19.30

uur ds. C. Sonneveld; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Herkingen 19.30 uur ds. L. Blok; Hoogvliet 19.45 uur ds. G.J. Baan; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. C. van Ruitenburch; Kruijningen 19.30 uur ds. A. Schot; Naaldwijk 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Pater; Ridderkerk 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. E. Bakker; Terwolde - De Vecht 14.00 uur ds. J. van Laar; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. P. Mulder; Waardenburg 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

VRIJDAG 18 JANUARI 2019

Rijssen-Zuid 14.15 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 13 JANUARI 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Wij wensen u allen Gods onmisbare zegen toe voor 2019.

Fam. C.L. Hage-Baaij, Kruijningen

Voor tijdelijke verhuur luxe vrijstaande woning midden op de Veluwe.
Tel. inl. 0031 621 266 256.

T.h. in **ZEELAND**, ruime vakantiewoning 7 pers. + baby. Van alle gemakken voorzien.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

Mooi vakantie-appartement in **Hoog Sauerland**.
www.huizesolagrati.net

Psalmzangavond
DV 19 januari 2019
Sionkerk (Ger. Gem.) Goes
Orgel: Cees van der Hart & Peter Wildeman
Bovenstemgroep Genemuiden
Leiding: Ds. M. Karens
Er is een collecte voor een aantal doelen.
Aanvang: 19.00 uur Toegang gratis

Rouw- gelegenheid- koorjurkjes
kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193/06-36392103

NIEUWJAARSCONCERT
CHR. MANNENKOOR JEDUTHUN
JONG GEM. KOOR LAUDATE DEUM
o.l.v. Arie Kortleven
DV zaterdag 19 januari
STEPH. KERK HASSELT
Arjan en Edith - trompet
Marcel v.d. Ketterij - orgel
Bestel kaarten met korting via
naarhetconcert.nl

Bent u op zoek naar een seizoenplek op de camping? Zoekt u een plek om met de jeugdvereniging te gaan kamperen? Moet u een familiedag organiseren? Kom dan naar Camping Weijdehorst in Uddel. Een gezellige boerencamping met mooie sanitaire voorzieningen, stacaravan, speelmogelijkheden binnen en buiten, gezellige schuur voor familiedag/verjaardag etc. www.weijdehorst.nl tel. 0577 402 520

Te huur in Zeist: mooie kamers met gebruik van keuken en badkamer op eigen etage. Tel: 0683334954. Goede busverbinding met Utrecht en de Uithof en dichtbij bushaltes.

Per 1 maart komt ons **huisje in het buitengebied van het Rivierenland** vrij. Het is geschikt voor 1 persoon en heeft een eigen ingang. Inlichtingen via Huisjesverhuur93@gmail.com

ZWITSERL. hele jaar T.H. 2. vak.won. in Aechi bij Reichenb. Bern. Oberl. 1 voor 2-3. pers. + baby en 1 voor 2-12 pers., v.a.g.v. Voor inl. 0548-514584 of zie www.luginbuhl.jouwweb.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phaastrecht.nl
Psychologische Hulpverlening

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Uw vakantie in een compleet ingerichte LODGETENT (5 tot 7 pers.)
Direct aan het Lago-Maggiore in Italië.
Nederlandse kerkdiensten in omgeving.
Info: 055 7507930 www.familylodges.nl

Op zoek naar een nieuwe vloer?
Wij komen graag bij u langs.
Geen korting, gewoon de laagste prijs!!
DE VLOERENKONING.NL
06-19557166

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?
Vanaf € 495,- per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of 055 3030083.

 begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

De Ds. Koelmanschool is een school met ca. 300 leerlingen en staat in de stad Gorinchem. Vanaf het nieuwe cursusjaar zijn wij op zoek naar een nieuwe

DIRECTEUR

Onze nieuwe directeur...

- ▷ verbindt de reformatorische identiteit met de visie op onderwijs, het pedagogisch klimaat en de cultuur;
- ▷ weet vanuit visie en met overtuiging gezicht te geven aan de school;
- ▷ geeft integraal leiding aan de school, binnen een goed gefaciliteerd managementteam;
- ▷ weet het vakmanschap van de leerkracht te stimuleren en werkt volgens het principe van gedeeld leiderschap;
- ▷ is op zoek naar verbinding en harmonie, maar weet ook beslissingen te nemen en keuzes te maken;
- ▷ kan een gezamenlijke visie op onderwijs vormgeven en uitdragen;
- ▷ vindt structuur en orde belangrijk.

Wij bieden:

Een functie waarin verantwoordelijkheid gegeven wordt en waarin de mogelijkheid bestaat om samen met het MT en team te werken aan verdieping en verbetering.

De school kent een betrokken, stabiel en kundig team. Dit maakt deze baan tot een stimulerende omgeving om persoonlijk te ontwikkelen en te werken aan de verdere profilering van de school.

Meer informatie:

Kijk voor de uitgebreide profielschets op www.koelmangorinchem.nl. De sollicitatieprocedure wordt begeleid door de VGS. Uw sollicitatie ontvangen wij graag uiterlijk D.V. vrijdag 25 januari.

Tapperstraat 1 | 4204 TR Gorinchem | T 0183-621645

Groot
Spiel
College

Welkom op onze aanmeldingsavonden!

14 en 23 januari vanaf 19.00 uur
Schrijf u in via onze website

www.grootspielcollege.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gespreklocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

NIEUWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbenrijke
Nederhemert, Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Zoekt u een mediator?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

H Heijkops
Houtsnijwerk

Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

In verband met het vertrek van
onze collega zoeken wij een

Projectcoördinator Buitenland

Wil jij dienstbaar zijn aan jouw naaste wereldwijd? Heb jij kennis van projectmanagement in een internationale context? Ligt jouw kracht in het verbinden van mensen en het zoeken naar verbeteringen op de lange termijn voor jouw noodlijdende naaste? Kortom: ben jij de veelzijdige collega die wij zoeken?

Ga naar www.bijzonderenoden.nl/vacature voor meer informatie.

HET DEPUTAATSCHAP BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN GEEFT DOOR DIACONALE HULPVERLENING IN BINNEN- EN BUITENLAND UITVOERING AAN DE BIJBELSE OPDRACHT OM ONZE NAASTE LIEF TE HEBBEN. WIJ VERSTERKEN LOKALE CHRISTELIJKE KERKEN EN ORGANISATIES DOOR IN EERSTE LEVENSBEOEFENEN TE VOORZIEN IN ACUTE NOODSITUATIES EN STRUCTURELE HULP TE BIEDEN AAN DE MEEST KWETSBAAREN IN DE SAMENLEVING, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR VERVOLGDE CHRISTENEN.

**bijzondere
noden**

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **7**

**Geén korting,
maar in één keer
de laagste prijs!**

PVC vloer. Incl. inmeten + Egaline + Primer + Egaliseren + Primer aanbrengen + Leggen Elders 6,-

**Kraakprijs:
39,95 p/m²**

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

**ROEMEENSE PANFLUITEN,
BLOKFLUITEN, MUZIEKSTAN-
DAARDS EN NOG VEEL MEER!**

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGEN HOEK"
Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Begrafenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

**Een vertrouwd adres voor hulp
aan kinderen, jongeren en volwas-
senen vanuit een Bijbelse visie.**

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Kees van Asselt
begrafenisondernemer

*Oor een waardige en stijlvolle verzorging met
aandacht voor persoonlijke wensen.*

Vraag **GRATIS** ons 'laatste wensen' boekje aan.

Woudenberg e.o. m. 06 15 45 11 30 i. www.kvanasselt.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementsprijzen
(bij vooruitbetaling):**

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Met leedwezen vertrokken

In onze plaatselijke gemeente wordt altijd de bewoording gebruikt 'met leedwezen vertrokken' als leden overgaan naar een ander kerkverband. Maar is dat wel een juiste gewoonte als er verder geen enkele blijk van dat 'leedwezen' merkbaar is?

Vertrokken

Een formulering die bij overgang naar een ander kerkverband wordt gebruikt, is: 'tot ons leedwezen vertrokken'. Terecht dat een gemeentelid schrijft daar ook graag iets van te willen merken. In het openbare gebed mag toch de 'zorg' voor vertrekkende (doop)leden wel doorklinken? Juist een kerkenraad moet duidelijk maken dat wat men zegt, echt gemeend is. Nooit mag het gevoel ontstaan - laat staan praktijk worden - dat de raad der kerk niet oprecht spreekt. Anders moet deze formulering maar achterwege blijven.

Tegelijk kan een ieder raden dat het wel eens lastig is. Het 'leedwezen' zal gewoonlijk achterwege blijven als een aanstaand echtpaar, afkomstig uit twee verschillende kerkverbanden, een kerkelijke keuze heeft gemaakt. Maar als vervolgens de keuze gevallen is op een gemeentekring waar vermoedelijk nooit meer de noodzaak van wedergeboorte klinkt, is dat reden tot grote zorg. De vraagsteller sprak ook het vermoeden uit dat er soms iets tastbaar is van 'opluchting'. De vertrekkende leden hebben het gemeentelid wellicht zo moeilijk gemaakt dat nauwelijks te verbergen is dat deze 'oplossing' geen bezwaren oproept. Het breken van een 'kerkelijke eed' lijkt in onze dagen weinig te wegen, waardoor er daarbij enige 'gewenning' ontstaat als het binnen de gemeente vaker voorkomt. Om maar niet te spreken van lichte ergernis bij kerkenraadsleden als bijvoorbeeld avond-

maalgangers de gemeente verlaten zonder ooit de moeite hebben genomen met de predikant te spreken over die zogenaamde 'bezwaren tegen de prediking' of wat dan ook. Soms is nog maar kort geleden beaamd (?) met ons Formulier om het Heilig Avondmaal te houden: 'Ten derde onderzoek een iegelijk zijn consciëntie of hij ook gezind is, voortaan met zijn ganse leven waarachtige dankbaarheid jegens God den Heere te bewijzen, en voor het aangezicht Gods oprechtelijk te wandelen; insgelijks of hij zonder enige geveinsdheid (alle vijandschap, haat en nijd van harte afleggende) een ernstig voornemen heeft, om van nu voortaan in waarachtige liefde en enigheid met zijn naasten te leven'. Natuurlijk heeft een kerkenraad geheimhouding over wat achter ligt en blijven we erbij dat het geen pas geeft om die zaken door te laten schemeren. Maar ambtsdragers hebben wel bijzondere genade nodig om dit alles voor de alwetende Heere te laten liggen. Diezelfde God geve toch allermeest dat de zielen van wegzwerende (doop)leden zozeer wegen dat in de gemeente merkbaar is dat we hen met 'leedwezen' zien gaan.

Verdriet

Het is vervolgens nuttig dat sterke woord 'leedwezen' onder de aandacht te brengen. We kennen dat begrip vanuit onze Heidelbergse. 'Wat is de afsterving des ouden mensen? Het is een hartelijk leedwezen dat wij God door onze zonden vertoornd hebben, en die hoe langer hoe meer haten en vlieden' (antw. 89). Overgebracht naar ons onderwerp gaat het dus om een zaak van het hart (en niet over onze gevoelige, soms lange tenen). Dan gaat het om echte smart over hen die ons verlieten, omdat ze een ziel voor de eeuwigheid hebben. Dat geeft gebed voor de verloren zonen en dochters van de gemeente. En misschien nog meer voor eventuele kinderen die soms onwetend gebracht zijn onder een prediking waar het voorgelacht zo bang voor was; of opgroeien zonder godsdienstige opvoeding. Het geeft tegelijk verootmoediging en zelfonderzoek. Want al zijn velen onoprecht 'weggeslopen', het steken van de hand in eigen boezem blijft nodig. En de vader van de verloren zoon (uit Luk. 15) stond ook nog op de uitkijk. Zijn hart ging uit naar het behoud van de jongste zoon en de oudste...

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

